

Stát hraje o zadržené miliardy z Bruselu. Firmám teď hrozí odebrání dotací

Jan Ůsela

jan.usela@economia.cz

Stovky podniků, které od ministerstva průmyslu v posledním roce a půl získaly dotace, se nyní musí mít na pozoru. Podle dotačních expertů, které HN oslovily, je nejspíš čekají dodatečné kontroly prověřující, zda finanční podporu získaly oprávněně. Některým z nich pak hrozí, že o již přidělené peníze nakonec přijdou.

Reč je o dotačním programu Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost (OPPIK), cíleném na malé a střední podniky. Dotace z něj od loňského dubna vyplácí Česko ze státního rozpočtu. Evropská komise financování programu přerušila, když se zjistilo, že ministerstvo průmyslu peníze poskytl i takovým firmám, které na ně neměly nárok. Podobný postup komise běžně uplatňuje i v jiných členských státech.

Šéf úřadu Karel Havlíček (za ANO) nyní HN potvrdil, že chce dosáhnout toho, aby komise tok peněz do programu ještě do konce roku obnovila. Právě to ale může některé dotované podniky dostat do problémů.

„Z jednání mezi naší asociací a ministerstvem vyplynulo, že komise vyžaduje zpřísnění kontrol podpořených podniků. Pak je ochotná financování znovu rozjet,“ řekl HN dotační expert Jiří

Peníze budou
Ministr průmyslu Karel Havlíček počítá s tím, že Brusel do konce roku pošle dotační miliardy, které za EU zatím firmám hradil stát.

Foto: ČTK

Kvíz z Asociace malých a středních podniků. „V praxi to bude nejspíš vypadat tak, že ministerstvo bude od dotčených firem dodatečně vyžadovat další dokumenty potvrzující, že se skutečně jedná o malý či střední podnik,“ upřesňuje Kvíz.

V programu OPPIK se má do příštího roku rozdělit celkem 112 miliard korun, 80 procent částky je určeno malým a středním podnikům, zbytek velkým firmám. Právě v určení toho, co je malý podnik, ale ministerstvo chybovalo, protože mu od žadatelů stačilo jen čestné prohlášení. Neproověřovalo tak, zda konečným vlastníkem malé firmy ve skutečnosti není velká korporace, která své vlastnictví skrývá.

Především kvůli tomu z auditu ministerstva financí vyplynulo, že peníze z programu neoprávněně získalo až 14 procent žadatelů.

„Od té doby se v kontrolách velikosti firem příliš nepokročilo. Předpokládám, že i když komise financování obnoví, celou částku, která se zatím vyplatila z rozpočtu, tak státu neproplatí,“ míní Leo Steiner, dotační expert a bývalý náměstek ministra životního prostředí.

Od loňska státní kasa na dotační program vynaložila 18 miliard korun. Podle Steinera ale zřejmě o stovky milionů korun z Bruselu přijde. Peníze pak bude muset stát vymáhat od příjemců dotací,

kteří kontrolami požadovanými Evropskou komisí neprojdou. Už předloni ministerstvo z vlastního rozpočtu na dotacích, jejichž proplacení Brusel neuznal, vyplatilo 380 milionů korun.

Havlíčkův úřad přesto očekává, že Evropská komise státu proplatí celých 18 miliard. „Všechny požadavky jsme splnili,“ říká mluvčí ministerstva Štěpánka Filipová a zmiňuje, že úřad již upravil metodiku pro čerpání dotací. Zároveň ale připouští, že právě kvůli tomu mohou některé podniky o dotaci zpětně přijít, protože přísnějším podmínkám nevyhoví. „V zájmu všech je, aby k tomu došlo v minimu případů,“ dodává Filipová.

Zákony budou obsahovat tabulku s povinnostmi

Jan Prokeš

jan.prokes@economia.cz

Vyznat se v zákonech by v budoucnu mělo být jednodušší. U každého právního předpisu si podnikatelé, zástupci firem i občané v přehledné tabulce budou moci přečíst, jaké pro ně zavádí povinnosti, dokdy je mají splnit nebo jaká jim hrozí pokuta v případě, že zákon poruší. Orientaci v zákonech navíc od příštího roku usnadní fakt, že většina z nich bude vstupovat v platnost pouze dva dny v roce.

V Česku aktuálně platí přes 10 tisíc právních předpisů, které obsahují stovky tisíc různých norem. Často dezorientovaným podnikatelům za jejich nesplnění či porušení navíc hrozí vysoké sankce. „Od roku 1990 bylo ve Sbírce zákonů publikováno více právních předpisů než za období od roku 1918 do roku 1989,“ uvádí poslanec Marek Benda (ODS), spoluvůdce návrhu.

Změny jsou součástí novely, která zavádí elektronickou Sbírku zákonů. Systém měl být původně spuštěn příští rok v lednu, nakonec ale odstartuje až v roce 2022. Spolu s takzvanou e-sbirkou začne platit také povinnost předkládat zákony i s přehlednou tabulkou všech nových povinností. Ta bude muset být součástí i poslaneckých či senátních pozměňovacích návrhů a také mezinárodních smluv. Novelu i se změnami v úterý definitivně schválili poslanci.

Povinná tabulka povinností pomůže třeba Hospodářské komoře, která letos v květnu spustila takzvaný právní elektronický systém (PES). V současnosti v něm podnikatelé najdou téměř 1200 povinností, které vyplývají z 19 základních předpisů, jako je třeba živnostenský zákon, daňový řád nebo zákoník práce.